

Norges vassdrags- og energidirektorat
Boks 5091 Majorstua
0301 OSLO

Vår ref.:
08/08-JON

Dykkar ref.:

Dato:
09.07.08

Saksbehandlar: Siri Parmann/Jan Olav Nybo, tlf.: 45 02 16 40, e-post: jan.olav.nybo@turistforeningen.no

Vindkraft- og kraftledningsprosjekter sør og nord for Trondheimsfjorden SRNs høringsvar

Samarbeidsrådet for Naturvernsaker (SRN) viser til 17 ulike meldinger og søknader for vindkraft med tilhørende kraftlinjer i Trøndelag (vindkraftprosjekter i Roan, Storheia, Steinheia, Mefjellet/Trevassheia, Sandvassheia/Follaheia, Staurheia, Heimsfjellet, Snillfjord/Agdenes, Remmkafjellet, Pállifjellet, Vargheia, Krokstadfjellet, Engvikfjellet med tilhørende kraftlinjer).

SRN ønsker å knytte noen generelle merknader til disse planlagte prosjektene og til prosessen. Når det gjelder merknader til de enkelte søknadene vises det til uttalelser fra Naturvernforbundet i Sør-Trøndelag og NJFF-Sør-Trøndelag.

Regjeringen har som en målsetting å legge til rette for etablering av vindkraft på en best mulig måte ved å veie ulike interesser opp mot hverandre, slik at ulempene ved etablering av vindkraftverk sett i forhold til andre viktige hensyn blir akseptable. Regionale planer for vindkraft skal være et sentralt virkemiddel for å avveie fordeler og ulemper, og for å bidra til at de gunstigste og miljømessig minst konfliktfylte prosjektene prioriteres.

Dette framgår også klart av NVEs egne retningslinjer for planlegging og lokalisering av vindkraftverk. SRN finner det derfor oppsiktsvekkende at NVE kjører fram en hel rekke prosjekter i Trøndelag parallelt med prosessen med å utarbeide en fylkesdelsplan for vindkraft i Sør-Trøndelag. Høringsfristen for hele 17 ulike høringer i Trøndelag var satt til 27. juni, mens den utsatte høringsfristen for fylkesdelsplanen i Sør-Trøndelag er satt til 25. august. Skal prosessene med fylkesdelsplaner ha noen som helst reell betydning for vurderinger og som grunnlag for helhetlig planlegging av vindkraftutbyggingen, forutsetter det at de regionale planprosessene må ligge i forkant av selve vindkraftprosjektene og ikke omvendt. En regional plan vil ha svært redusert verdi dersom en rekke prosjekter er vurdert og behandlet før planen er på plass. SRN reagerer derfor sterkt på NVEs framgangsmåte i denne sammenhengen.

I Nord-Trøndelag har fylkeskommunene valgt å ikke utarbeide noen egen fylkesdelplan for vindkraft. En regional klima- og energiplan er under utarbeidelse. Fylkestinget har gitt uttrykk

for at de er skeptiske til etablering av ytterligere vindkraftanlegg i fylket før man har vunnet erfaringer med de store vindkraftprosjektene i Ytre Namdalen. Det at man velger en slik løsning i Nord-Trøndelag, understreker behovet for at man ser vindkraftprosjektene i denne regionen i sammenheng med planen som er under utarbeidelse i Sør-Trøndelag.

Selvsagt er også SRN innforstått med ønsket om å etablere vindkraftanlegg raskest mulig, og at prosessene med å få på plass regionale planer i den sammenheng nærmest kan bli å anse som et tidsmessig hinder. I dette tilfellet blir situasjonen også forsterket av presset for å få på plass ny energi som kan fases inn snarest mulig i Midt-Norgeregionen. SRN vil imidlertid understreke at vi på ingen måte mener at dette forsvarer å kjøre prosjektsøknadene fram slik som NVE gjør i disse konkrete tilfellene, uavhengig av at regionale planer ferdigstilles som grunnlag for viktige helhetlige og overordnede vurderinger av alle prosjektene og vindkraftetablering vurdert samlet i denne regionen.

Forholdet til inngrepsfrie områder og andre natur- og friluftslivsverdier

Tapet av inngrepsfrie områder er en utfordring i norsk naturforvaltning. Det er bred politisk enighet om å unngå nye inngrep i de gjenværende sammenhengende urørte naturområdene. Helhetlig, overordnet planlegging er et viktig stikkord i den sammenheng. Det gjelder også ved etablering av vindkraftanlegg med tilhørende infrastruktur. Det ideelle sett fra en slik synsvinkel ville vært en samlet nasjonal plan for vindkraft. Når det ikke er politisk tilslutning til en slik samlet plan på nasjonalt nivå, er det desto viktigere at man får på plass fylkesvis/-regionale planer der det fokuseres på parametere som inngrepsfrie arealer, områder av stor betydning for biologisk mangfold, friluftsliv, landskap, reiseliv og andre viktige deltemaer.

Den ”bit for bit”-utbyggingen som har funnet sted i norske naturområder har vært en vesentlig årsak til at kun knappe 12 % av Norges areal i dag kan betegnes som villmarkspreget, det vil si områder som ligger mer enn 5 km fra tyngre tekniske inngrep. Ofte handler det om inngrep som isolert sett kan virke små og relativt uskyldige, men summen av slike inngrep kan få store negative konsekvenser både for større områders inngrepsstatus og deres biologiske mangfold. Etablering av vindkraftanlegg må også ses i en slik sammenheng. En grundig vurdering av hva som vil være effekten av hvert enkelt prosjekt både sett isolert og samlet, er nødvendig for å kunne vurdere konsekvensene av regionenes satsing på vindkraft.

Flere av prosjektene som nå er til vurdering i Trøndelag, kan få negative konsekvenser for både flora, fauna og friluftsliv. SRN vil understreke betydningen av at disse konsekvensene utredes grundig, og at det fremmes forslag om avbøtende tiltak og krav om tilpasninger av de prosjektene som eventuelt får konsesjon. Dette gjelder både selve vindkraftanleggene og infrastrukturen knyttet til anleggene. Det vises for øvrig til innspillene fra NJFF-Sør-Trøndelag og Naturvernforbundet i Sør-Trøndelag når det gjelder de konkrete prosjektene. SRN vil i den sammenheng spesielt vise til synspunktene fra NJFF-Sør-Trøndelag om at det er behov for å framskaffe kunnskap om sumeffektene for friluftslivet av de eksisterende og planlagte vindkraftprosjektene. SRN slutter seg til at dette må utredes nærmere som en del av NVEs beslutningsgrunnlag.

Med vennlig hilsning

Jan Olav Nybo
SRN-sekretær